

'ATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
DWIJK.

Rassenvergelijking bij andijvie in gelichte platglasrijen, 1964.

door:

D.de Ruiter

Naaldwijk, 1966.

I n h o u d

1.	Doel	pag. 1
2.	Opzet	pag. 1
3.	Uitvoering	pag. 2
4.	Oogstgegevens	pag. 2
5.	Gewichtstoename in het laatste groeistadium	pag. 5
6.	Samenvatting en conclusie	pag. 6

Rassenvergelijking bij andijvie in gelichte platglasrijen

P.N. : IV - 24

Jaar : 1964

Plaats : Proefbedrijf Delft.

1. Doel

Het nagaan van de ontwikkeling en van de opbrengst van diverse rassen.

2. Opzet

Voor deze proef waren zeven platglasrijen (oude komkommerrijen) op het proefbedrijf te Delft beschikbaar. Er werden 19 rassen gebruikt; in verband met de opzet van de proef komt het ras Golda twee maal voor.

De gebruikte rassen waren :

1.	Golda	C. Beemsterboer	Warmenhuizen
2.	Haarl. Volhart	Ned. Zaadcentrale	's-Gravenzande
3.	Nummer 6	Ned.Zaadcentrale	's-Gravenzande
4.	Haarl. Volhart	A. Vogelaar	Poeldijk
5.	Nummer 5	A. Vogelaar	Poeldijk
6.	Breedbl. Volhart	R.Zwaan	Rotterdam
7.	Nummer 5	R. Zwaan	Rotterdam
8.	Breedbl. Volhart	C.W.Pannevis	Delft
9.	Nummer 8	C.W.Pannevis	Delft
10.	Haarl. Volhart	Gebr.v.d. Berg	Naaldwijk
11.	Nummer 5	Gebr.v.d. Berg	Naaldwijk
12.	Nummer 6	Gebr.v.d. Berg	Naaldwijk
13.	No. 6291 (extra br.blad)	Gebr.v.d. Berg	Naaldwijk
14.	Tuinders Volhart	J.A.Zwaan	Leidschendam
15.	Roco's br-blad Volhart	Rood en Co.	Loosduinen
16.	Rosabella	A.R.Zwaan	Voorburg
17.	Breedbl.Volhart(groen)	Nunhem	Haelen (L)
18.	Nummer 5	Nunhem	Haelen (L)
19.	Batavia Ameliorée	Clause	België
20.	Golda	C.Beemsterhoer	Warmenhuizen

Elk ras kreeg een totale oppervlakte toebedeeld van 32 ramen (Golda 64 ramen. De proef werd in viervoud opgezet. De plantafstand was

27 x 20 cm, hetaantal planten per raam 20.

3. Uitvoering

Op 13 maart werd in kistjes gezaaid bij $\pm 20^{\circ}\text{C}$. Ter bevordering van de kieming vond een afdekking van de kistjes plaats met zwart plastic. Het verspenen geschiedde op 20 maart, in perspotten van 4 cm, in een koelere ruimte. Op 15, 16 en 17 april werden de planten in de platglasrijen uitgepoot. Daags voor het uitplanten waren de planten goed beregend, omdat de perspotten enigszins waren uitgedroogd.

De dommest uit de komkommerrijen is met het spitten door de grond gewerkt; hierbij werd tevens de kunstmestgift gegeven van 7 kg 9.10.23 per are. Vóór het afdekken van de rijen werd de grond goed nat gemaakt. Tijdens de teelt moest er nog een paar keer gegoten worden. Ter voorkoming van een luisaantasting werd tweemaal een bestrijding uitgevoerd.

Het glas van de rijen werd op 12 mei gelicht. De oogst vond plaats op 29 mei en op 2, 3 en 4 juni. Op elke oogstdatum werd $\frac{1}{2}$ van elk vakje geoogst om de gewichtstoename in de laatste groeistadia na te gaan.

4. Oogstgegevens

De ontwikkeling van het gewas verliep zeer goed. Golda had lang buitenblad gekregen. Mede door het sterk uitdrogen van de grond trad er tegen de oogsttijd een bladverkleuring op. De mate van deze verkleuring wordt met de opbrengst en het gemiddeld kropgewicht in tabel 1 gegeven.

Tabel 1. Opbrengst en gemiddeld kropgewicht in grammen en de mate van de afwijkende bladkleur.

	Opbrengst in g per raam	Gemiddeld kropgewicht in g per oogstdatum				mate van afwijking bladkleur
		29 mei	2 juni	3 juni	4 juni	
1. Golda	10212	401	550	569	521	geen - matig
2. Haarlems Volhart	9232	365	467	516	499	zeer - sterk
3. Nummer 6	10005	402	519	555	525	geen - zeer licht
4. Haarlems Volhart	9673	383	502	526	524	licht - vrij sterk
5. Nummer 5	11129	436	577	599	614	geen - zeer licht
6. Breedblad Volhart	10167	397	539	555	542	geen - vrij sterk
7. Nummer 5	10803	438	550	588	583	geen - zeer licht
8. Breedblad Volhart	10294	412	523	572	550	matig - sterk
9. Nummer 8	10562	427	544	552	589	licht - sterk
10. Haarlems Volhart	10148	416	513	549	552	licht - vrij sterk
11. Nummer 5	9680	385	500	525	526	geen - licht
12. Nummer 6	9154	359	474	509	489	geen - zeer licht
13. No. 6291	9215	352	482	504	506	geen - zeer licht
14. Tuinders Volhart	8921	345	457	502	479	licht - vrij sterk
15. Roco's Breedblad	8909	349	468	491	474	zeer licht - vrij sterk
16. Rosabella	9337	354	462	524	527	zeer licht
17. Volhart Breedblad	9117	339	460	516	509	matig - sterk
18. Nummer 5	9808	382	506	540	534	geen - zeer licht
19. Batavia Ameliorée	10593	442	535	579	563	geen - zeer licht
20. Golda	10214	398	533	562	551	zeer licht - matig

Uit deze cijfers blijkt dat de opbrengsten per raam hoog kunnen zijn. In het gemiddeld kropgewicht zit nogal verschil en ligt tussen 445 gram bij Roco's Breedblad en 556 gram bij Nummer 5 van Vogelaar.

De Volhart-typen waren iets ongelijker van kropvorm, dan de Nummer 5-typen. Enkele van de Volhart-typen zijn hierdoor, ondanks de soms goede kg opbrengsten, minder goed te gebruiken. Gebleken is dat de Nummer 5-typen bij de gelichte teelt zeer goed bruikbaar zijn. De kg opbrengsten hiervan zijn even goed als bij de Volhart-typen.

De Batavia Ameliorée kwam door zijn mooie gelijke kropvorm en goede opbrengst zeer goed naar voren. De Golda is door de minder gewenste kropvorm (lang en dun) voor deze teelt niet aan te bevelen.

De bladverkleuring (magnesiumgebrekverschijnselen) was bij enkele rassen vrij sterk tot sterk. De gevoeligheid hiervoor kan een goed ras toch ook weer minder geschikt maken voor deze teelt. De Volhart typen hadden hiervan meer last dan de Nummer 5 (vijf-)typen.

Worden de opbrengsten per raam in de volgorde van hoog naar laag gezet, dan komt naar voren dat de lijn van de gewichtstoename na de eerste oogstdatum van 29 mei zich bij alle rassen ongeveer in dezelfde mate voortgezet. Ook na de correctie ligt dezelfde lijn erin. Dat wil zeggen dat de rasverschillen qua opbrengst op de eerste oogstdatum al aanwezig zijn. In kolom 1 van tabel 2 is gegeven de volgorde van de gemiddelde opbrengst per raam op 29 mei, in de 2^e kolom de volgorde van de gemiddelde opbrengst per raam van de totale oogst per ras, en in kolom 3 de volgorde van de gemiddelde opbrengst van de totale oogst per ras na de correctie op de vruchtbaarheidsverloop door wiskundige verwerking.

Tabel 2 Aflopende volgorde van de gemiddelde opbrengsten per raam in kg.

1 ^e oogstdatum		totale oogst		totale oogst na correctie	
rasno.	gem.opbrengst per raam	rasno.	gem.opbrengst per raam	rasno.	gem.opbrengst per raam
19	8,83	5	11,13	5	11,14
7	8,77	7	10,80	7	10,75
5	8,71	19	10,59	19	10,47
9	8,54	9	10,56	9	10,46
10	8,30	8	10,29	20	10,44
8	8,25	20	10,21	6	10,28
3	8,04	1	10,21	1	10,24
1	8,02	6	10,17	10	10,13
20	7,95	10	10,15	8	10,06
6	7,94	3	10,00	18	9,98
11	7,69	18	9,81	4	9,86
4	7,66	11	9,68	3	9,71
18	7,63	4	9,67	11	9,57
2	7,29	16	9,34	2	9,49
12	7,19	2	9,23	13	9,36
16	7,08	13	9,21	16	9,36
13	7,03	12	9,15	12	9,08
15	6,97	17	9,12	15	9,08
14	6,90	14	8,92	17	8,96
17	6,77	15	8,91	14	8,77

5. Gewichtstoename in het laatste groeistadium

Met het oogsten werd geen schot, rand of aanslag waargenomen. Ook kwam er geen uitval in het gewas voor. Tegen de bladverkleuring waren geen maatregelen genomen. Uit de opbrengsten per oogstdatum konden de gewichtstoe- of afname worden berekend. Tussen de eerste en laatste oogstdatum was er uitsluitend een gewichtstoename evenals tussen de oogstdata $29/5$ en $2/6$ en $2/6 - 3/6$. Tussen de oogstdata $3/6 - 4/6$ was er soms een gewichtsafname. In de volgende tabel is dit gegeven.

		Gewichtstoe- of afname tussen			
		29/5-4/6	29/5-2/6	2/6-3/6	3/6-4/6
Golda	Beemsterboer	+ 2982	+ 2392	+ 949	- 359
Haarlems Volhart	Ned.Zaadcentrale	+ 2693	+ 2041	+ 974	- 322
Nummer 6	Ned.Zaadcentrale	+ 2450	+ 2345	+ 703	- 598
Haarlems Volhart	A.Vogelaar	+ 2818	+ 2381	+ 457	- 20
Nummer 5	A.Vogelaar	+ 3572	+ 2829	+ 445	+ 298
Breedblad Volhart	R.Zwaan	+ 2904	+ 2828	+ 331	- 255
Nummer 5	R.Zwaan	+ 2886	+ 2237	+ 753	- 104
Breedblad Volhart	C.W.Pannevis	+ 2752	+ 2213	+ 981	- 442
Nummer 8	C.W.Pannevis	+ 3250	+ 2341	+ 160	+ 749
Haarlems Volhart	Gebr.v.d. Berg	+ 2741	+ 1972	+ 703	+ 66
Nummer 5	Gebr.v.d. Berg	+ 2821	+ 2315	+ 501	+ 5
Nummer 6	Gebr.v.d. Berg	+ 2588	+ 2289	+ 706	- 407
No. 6291	Gebr. v.d. Berg	+ 3086	+ 2613	+ 434	+ 39
Tuinders Volhart	J.A.Zwaan	+ 2679	+ 2242	+ 898	- 461
Roco's Breedblad	Rood en Co.	+ 2510	+ 2385	+ 473	- 348
Rosabella	A.R.Zwaan	+ 3458	+ 2153	+ 1251	+ 54
Breedblad Volhart	Nunhem	+ 3402	+ 2427	+1135	- 160
Nummer 5	Nunhem	+ 3054	+ 2496	+ 678	- 120
Batavia Ameliorée	Clause	+ 2433	+ 1869	+ 871	- 301
Golda	Beemsterboer	+ 3071	+ 2706	+ 584	- 219

Uit deze cijfers blijkt dat de gewichtstoename tussen de eerste oogstdatum van (²⁹/5) en de laatste (⁴/6) nog belangrijk is. Tussen de andere oogstdata is dit minder belangrijk. De mogelijke verklaring voor de gewichtsafname bij verschillende rassen tussen de oogstdata ³/6 en ⁴/6 is dat het gewas op 4 juni iets droger was dan op 3 juni door droog winderig weer met enkele buien zeer lichte motregen.

6. Samenvatting en conclusie

Bij een gelichte teelt in platglasrijen werden verschillende andijvie rassen van diverse zaadhandelaren naast elkaar vergeleken. Hierbij hebben de nummer vijf typen in het algemeen beter voldaan dan de Volharttypen, door de goede opbrengsten, een gelijkere kropvorm en de mindere gevoeligheid voor bladverkleuring.

Ondanks de goede opbrengsten en de mindere gevoeligheid voor bladverkleuring is de Golda toch voor deze teelt niet aan te bevelen door zijn minder goede kropvorm (te lang en te dun). De Batavia Ameliorée heeft zeer goed voldaan door goede opbrengst, mooie kropvorm en weinig gevoeligheid voor bladverkleuring. De Rosabella en no. 6291 bleven wat laag in opbrengst maar waren overigens goed. Door de goede opkweek van de planten (zaaien en opkweken bij hoge temperatuur) kwam geen schot voor. Rand, aanslag of uitval kwam eveneens niet voor.

Proefstation Naaldwijk,
december 1966
MM.

De proefnemer,
D. de Ruiter